

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 515/2016 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen lähisuhdeväkivallan torjunnasta ja väkivallan uhrien riittävästä palveluista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Saara-Sofia Sirénin /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 515/2016 vp:

Mihin toimiin hallitus ryhtyy lähisuhdeväkivallan vähentämiseksi,

mihin toimiin hallitus ryhtyy väkivallan uhreiksi joutuneiden riittävien palveluiden takaamiseksi ja

mihin toimiin hallitus ryhtyy selkeään koordinoituvastuun varmistamiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Lähisuhdeväkivaltaa ehkäistään ja vähennetään monin eri tavoin. Kysymyksessä mainittu Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehty Euroopan neuvoston yleissopimus, jäljempänä Istanbulin sopimus, on tässä erittäin tärkeä työkalu. Sopimuksen toimeenpano kaikilta osiltaan on yksi hallituksen painopisteistä. On kuitenkin muistettava, että Istanbulin sopimuksen edellyttämiä toimia on monin eri tavoin edistetty jo ennen sopimuksen voimaantuloa erityisesti Lähisuhde- ja perheväkivallan vähentämisen poikkihallinnollisessa virkamiestyöryhmässä. Lisäksi Istanbulin sopimuksen toimeenpanoa on tuettu Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL:n) koordinoimana.

Istanbulin sopimuksen selitysmuistion mukaan turvakotipaikkoja tulisi olla yksi jokaista 10 000 asukasta kohden. Tällä tavoin laskettuna turvakotipaikkojen määrän tulisi Suomessa olla 500, ja THL on arvioinut, että tämän suuruisen turvakotiverkoston ylläpito edellyttäisi vuosittain 40 miljoonaa euroa. On kuitenkin huomattava, että 500 turvakotipaikkaa on laskennallinen arvio eikä turvakotipaikkojen todellista tarvetta vielä tiedetä. Turvakotien käyttöaste vaihtelee paljon, ja vaikka esimerkiksi pääkaupunkiseudun turvakodit ovat olleet täynnä, asiakkaat on pystytty ohjaamaan toisiin turvakoteihin.

Kuten kysymyksessä todetaan, vuoden 2017 budjettiesityksen mukaan turvakotien ylläpitoon varattaisiin 13,55 miljoonaa euroa, mikä on 2 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2016. Kehyksissä on sovittu, että turvakotien rahoitusta kasvatetaan vuosittain 2 miljoonalla eurolla vuosina 2017–2019.

Toinen merkittävä asia on maksuttoman auttavan puhelimen perustaminen. THL valitsee parhaillaan palveluntuottajia ympärivuorokautiseen ja maksuttomaan puhelinpalveluun, joka on tarkoitettu auttamaan, tukemaan ja neuvomaan naisiin kohdistuvan väkivallan ja

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 515/2016 vp

lähisuhdeväkivallan uhreja. Auttavan puhelimen on määrä aloittaa toimintansa joulukuussa 2016. Lisäksi THL:ssä on meneillään pilottihanke, joka koskee seksuaalirikoksen uhrien matalan kynnyksen tukipalveluita. Naistenklinikalle keskitettäisiin tukikeskus tarjoamaan uhreille akuuttia lääketieteellistä ja oikeuslääketieteellistä tutkimusta, psykososiaalista tukea ja neuvontaa sekä ohjauksen jatkohoitoon.

Istanbulin sopimuksessa edellytetään, että osapuolet asettavat virallisen elimen vastaamaan sellaisten toimintaperiaatteiden ja toimien yhteensovittamisesta, täytäntöönpanosta, seurannasta ja arvioinnista, jotka on tarkoitettu kaikkien yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien väkivallan muotojen ehkäisemiseksi ja torjumiseksi. Suomessa tämä velvoite on tarkoitus panna toimeen asettamalla sosiaali- ja terveysministeriön yhteyteen pysyvä naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnan toimikunta. Toimikuntaa koskevasta valtioneuvoston asetuksen luonnoksesta on vastikään järjestetty lausuntokierros, ja toimikunnan on määrä aloittaa toimintansa vuoden 2017 alusta. Toimikunta laatii Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelman.

Lähisuhdeväkivaltaa vähennetään Istanbulin sopimuksen toimeenpanon lisäksi huolehtimalla, että väkivallan vastainen ehkäisytyö on sisällytetty SOTE-rakenteisiin. Yksi hallituksen kärkihankkeista, Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma, koskee maakunnallisten matalan kynnyksen sosiaali- ja terveyspalveluiden verkostointia perhekeskustoimintamalliksi sekä erityis- ja vaativamman tason palveluiden kehittämistä lapsen ja perheen ympärille. Tässä yhteydessä huolehditaan, että lähisuhde- ja perheväkivallan uhrien palvelut sekä väkivaltaa todistamaan joutuneiden lasten palvelut verkostoidaan saumattomaksi kokonaisuudeksi. Lisäksi kehitetään väkivallan varhaisen tunnistamisen menetelmiä olemassa olevien työkalujen vahvistamisen ohella.

Lisäksi mainittakoon lopuksi, että Naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämisen ohjelmakaudella (2010–2015) vakavan parisuhdeväkivallan uhrin auttamiseksi ja riskin arvioimiseksi kehitetyn moniammatillisen MARAK-toimintamallin levittämistä valtakunnallisesti jatketaan THL:n koordinoimana. Toimintamalli on tänä päivänä käytössä jo 31 moniammatillisessa työryhmässä kattaen yli 90 kunnan alueen.

Helsingissä 27.10.2016

Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula